

Nie truj siebie i sąsiadów.

Każdy z nas korzysta z powietrza, wody i żywności, zaspokajając w ten sposób podstawowe potrzeby życiowe organizmu. Kupując różne produkty niezbędne dla naszego funkcjonowania, przyczyniamy się niestety do produkcji niezliczonej ilości odpadów komunalnych. Nie zawsze bywają to odpady biodegradowalne tzn. przyjazne środowisku. Przyzwyczailiśmy się do plastikowych opakowań i są one wszechobecne w naszym życiu. Są trwałe, lekkie i ładne, dlatego też częściej wybieramy opakowania z plastiku, niż te tradycyjne ze szkła lub tektury. Pomimo aktualnie obowiązujących przepisów (Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach(Dz. U. z 2013 r. Nr 0 poz. 21) i właściwego funkcjonowania zasad nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi nadal często stosowaną metodą pozbywania się śmieci i odpadów z tworzyw sztucznych, takich jak: plastik, folia, stare meble, wszelkiego rodzaju opakowania, stare obuwie i odzież, czasopisma itp., jest ich spalanie w piecach i ogniskach przydomowych. Wielu ludzi postrzega spalanie śmieci w domowych piecach za tanią, łatwo osiągalną i niekłopotliwą metodę pozbywania się odpadów. Niestety oszczędność jest jedynie pozorna, gdyż metoda ta nie pomaga zaoszczędzić na kosztach węgla, bo wydajność energetyczna nieposegregowanych śmieci nie jest tak wielka, a może stać się przyczyną bardzo poważnych i kosztownych kłopotów. W sumie może okazać się, że zaoszczędzone pieniądze przeznaczą wkrótce na kosztowne leczenie. Paląc śmieci w domu trujemy siebie i swoich najbliższych! Ludzie nie zdają sobie sprawy, że spalanie odpadów w piecach CO stwarza zagrożenie dla ich zdrowia i życia. Najgorsze skutki przynosi spalanie tworzyw sztucznych, impregnowanego i lakierowanego drewna, torebek foliowych, gumy, starych szmat i butów oraz zużytych pampersów.

Spalanie różnego rodzaju materiałów w paleniskach domowych oraz w ogniskach na wolnym powietrzu przy sprzątanii posesji czy na ogródkach działkowych odbywa się w niskich temperaturach (tj. od 200 do 500 stopni C) i powoduje emisję do atmosfery nie tylko szkodliwych ale wręcz trujących substancji, takich jak: pył (suchy), związki organiczne oznaczone jako węgiel całkowity, tlenek węgla, nieorganiczne związki chloru i fluoru, tlenki azotu, dwutlenek siarki a także metale ciężkie, dioksyny i furany.

Powstające podczas spalania plastików dioksyny są związkami chemicznymi, które nawet w śladowych ilościach są niebezpieczne. Najsilniejsza z dioksyn TCDD jest 10 tys. razy bardziej trująca od cyjanku potasu. Spalając 1 kg poliuretanu zawartego np. w gąbkach, uszczelkach, podszwach wytworzymy 30 – 50 litrów cyjanowodoru który w połączeniu z wodą daje tzw. kwas pruski, będący jedną z najsilniejszych trucizn. Toksyczne działanie dioksyn polega na powolnym uszkodzaniu wielu narządów wewnętrznych. Są rakotwórcze, działają mutagennie, obniżają odporność immunologiczną, osłabiają proces wzrostu, powodują zaburzenia neurologiczne i hormonalne oraz poronienia i wysypki alergiczne. Wytwarzane podczas procesu spalania dioksyny wnikają w ściany domów. Opadając na pola uprawne i dostając się do wód gruntowych wdzierają się do łańcucha pokarmowego człowieka czego efektem jest ich odkładanie się w organizmie i stopniowa działalność destrukcyjna. Najbardziej zagrożone są osoby będące najbliżej źródła skażenia – pozbywający się odpadów i ich sąsiedzi. W odniesieniu do zanieczyszczeń emitowanych przez domowe kominy i powstających w trakcie spalania śmieci na wolnym powietrzu, szczególne zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt niosą tlenki azotu (głównie NO i NO₂), dwutlenek siarki (SO₂), tlenek węgla, a także drobny pył zawierający związki metali ciężkich. Metale ciężkie mogą wywoływać zaburzenia w funkcjonowaniu organizmu. Ołów upośledza proces

syntezy hemoglobiny, negatywnie wpływa na funkcjonowanie szpiku kostnego i wątroby, obniża poziom witaminy D w organizmie, powoduje zmiany we krwi i naczyniach, wpływa na poziom żelaza w ustroju czego efektem jest anemia. Kadm i jego związki, którego niewielkie ilości wpływają niekorzystnie na układ immunologiczny, zaliczony jest do czynników rakotwórczych. Wynikiem zatrucia kadmem jest także choroba itai-itai, która oprócz uszkodzeń nerek objawia się rozmiękczeniem kości i ich łamliwością. Niekorzystnie działają pary rtęci, które powodują odczyny zapalne i zaburzenia ośrodkowego układu nerwowego.

Jednocześnie należy podkreślić, że wyżej wymienione związki chemiczne powstałe wskutek spalania odpadów z tworzyw sztucznych w paleniskach gospodarstwa domowego mają bardzo negatywny wpływ na stan techniczny przewodów kominowych poprzez tworzenie się tak zwanej sadzy mokrej, która działa destrukcyjnie na ścianki przewodów kominowych. Sadza ta jest bardzo trudna do usunięcia, a zapalenie się jej w przewodzie kominowym jest groźne dla otoczenia i może spowodować pożar budynku.

W Polsce obowiązuje ustawowy zakaz spalania odpadów komunalnych w urządzeniach nie przystosowanych do tego celu. To my sami musimy mieć świadomość, na co narażamy siebie i sąsiadów paląc śmieci a wielu ludzi nie uświadamia sobie wagi problemu, jak bardzo szkodzą sobie i innym postępując w ten sposób. Musimy uświadomić sobie jak bardzo szkodliwe jest wprowadzenie do atmosfery substancji pochodzących ze spalania odpadów w nie przystosowanych do tego urządzeniach. Nie wolno nam truć siebie i innych!

Urząd Gminy Frysztak